

१०७
४(B)

“अथ”

107
4(B)

ग्रन्थनामः-
कर्तृनामः-
विषयः-

“कुण्डाकर्मरीचिमालाप्रकाशः”

श्रीभट्ट शङ्करः

पुयागः

Kundarka Manichi Mala Prakash .

256

अथ

कुण्डकि मरीचि माला प्रकाशः

१०७
४ (B)

१०७
४ (B)

१०७
४

भट्ट शङ्कर प्रणीतः

कुंडा के दि. श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ कृष्णात्रिगोत्रोऽवदेवसिंधोः समुद्रतो विवृलपूर्णचंद्रः ॥ तस्मात्सजः श्रीरघुनाथविजः करोति कुंडा के मरीचिमानो ॥ अजमग
 १ बाव श्रीभटनीलकंठस्तोभटशंकरनामाविहानुपयतिप्रधानसकरापायचकुंडप्रकाशग्रंथमाविष्कृतं प्रतिजानीते ॥ ॥ भास्वतं नीलकंठ
 पितरमनुसरन् शंकरो वक्ति कुंडं भद्रं ॥ अंगुलस्य दशशतं हवना तद्दशशतं तरेत्यात् ॥ हस्तस्यार्धं बाहुप्रपदगमस्विनः पंचमं शोणुलं तस्मिन्
 शस्तं जोशोयवउरवालवस्तस्य यूका एलिशा १ भास्वतं कीटभग्न्यायेन ध्यानवलाद्वास्वदा वं प्राप्ते ॥ कुंडं सोमपांगं दशविधमि ॥ स्पर्शकं जेयं ॥
 अनुसरन् नित्यात्मनः सोमप्रायिकत्तमुक्तं ॥ तत्राहो कुंडमानमाह ॥ तत्कुंडं दशशतं हवना तद्दशशतं तरेत्यात् ॥ हस्तस्यार्धं बाहुप्रपदगमस्विनः पंचमं शोणुलं तस्मिन्
 हस्तैव धतो तयो कुंडं कृषीत्कपात्मकं ॥ द्विहस्तमयुते तत्रैलक्ष होमे चतुष्टयं ॥ दशलक्षमिते होमे षड्दं सं प्रवक्षते ॥ अष्टहस्तोत्तमं कुंडं कोटिहोमे तु नाधिकमि
 ति ॥ हस्तादिमानमाह ॥ हस्तदिति ॥ यजमानेनोर्ध्वबाहुनामप्रपदोद्धितेन समप्रदक्षितेन वेतिकास्यायनवचनात् ॥ उर्ध्वबाहो प्रपदो पदाग्रोद्धिते मस्वि
 नियजेमाने यत्प्रमाणं स तं तस्य पंचमं शोहस्तः ॥ हस्तस्य चतुर्विंशति तमो शोणुले ॥ अंगुलस्य अष्टमं शोयवः यवस्याष्टमं शोयका ॥ यूकायाष्टमं
 शोलिखेत्यर्थः ॥ इतोप्यनं प्रमाणं अनुपयोगान्न सं गृहीतं ॥ यथोक्तं ॥ यवाद्दं प्रमाणं तु मंडपादौ न चितं मेह ॥ सूत्रस्याधोविलीयते यूकालिखदयः
 शतं ॥ रामराजपेयिनस्तु ॥ आङ्गुलं क्षमिति च हस्तमि समये के कहस्ते धनं याव संक्ति च तस्मिन् स्थितदद कोटौ तु पंता करे ॥ समंततश्चतुर्हस्तं प्रो
 क्तं योऽशहस्तकं ॥ स्कांरे ॥ कोटिहोमेषु यत्कुंडं शोतं तत्सुलवस्तु नि ॥ मीनांतराण्यप्याद्या आङ्गुः ॥ अत्रमूलवाक्यानि वाजपेयीकृतस्य ग्रंथरीकाया
 मवदष्टव्यानि ॥ विस्तरभयान्न होहं कितानि ॥ अथ प्रागादिदिक्साधनं दत्तसाधनं चाह ॥ ॥ आयां तोमध्यशंकोः समभुवि निहितं मंडलं येन गच्छेत्
 उज्ज्वलं च स्थानं युग्मं तदनुगतगुणः प्रागुणोत्थोदगेशु ॥ तस्या ताभ्यां तदधोऽधिकगुणकृतयोर्मध्ययोर्मध्यतः स्यात् ॥ तत्संघेर्भासं यांशुकुतवत्
 समतः सर्वकुंडप्रसिद्धिः २ समायासव नोद्दशगुलशं कुं निधाय तस्मिन् प्राशं प्रतिमुच्यते नस्तत्रेणोऽशंगुलेन शंकोः परितो भ्रमणेन रत्त

कार्यं ॥ पूर्वाह्णं शंकराया वृत्तरेखास्पृशति यत्तथापराह्णे निर्गच्छति तत्स्थानं दयमनुलक्ष्य स चंद्रेयं तस्मात्सूत्रं ॥ तस्य पूर्वाताधिकेन गुणेन पश्चिमभागे रत्तं कार्यं ॥
 एवमपरातोतो वतैव गुणेन पूर्वभागेन रत्तं कार्यं ॥ तयोः संधिः अमिलक्ष्यति र्गुणैर्द्वयः ॥ तदुदकसूत्रं ॥ अनयोः सूत्रयोः संधिमारभ्य दष्टप्रमाणेन सूत्रेण रत्तं कार्यं ॥ तदे
 व सर्वेषां कुंडानां प्रकृतिभूतं भवतीत्यर्थः ॥ ये तु चतुरस्रप्रकृतिकानि सर्वानि कुंडानि व्याचरन्त्युः ॥ तेषां भुजसाम्यं कापि नास्तीति स्पष्टं ॥ न चैतदुपेक्षणीयं ॥ चतुरस्रस्य
 ह्यदिष्टपितस्यावश्यवत्त्वादिति दिक् ॥ अथैकहस्तस्य बाह्याविधस्यापि कुंडं स्य प्रवृत्तिरुत्तयासां भुजमाना निवाह ॥ ॥ रत्तं जेवलयाधिषे ॥ २१०॥ ५॥ रधिपदा
 द्यग्निः ३८॥ २३॥ स्वयात्स्वानलो ३०॥ २॥ दग्ने देसयवे ४२॥ २॥ सत्रिसदले ५६॥ ४॥ सिद्धाः २४॥ करामेकले ३२॥ १॥ ४१॥ क्षमामेसयवे ३१॥ १॥ धिपादधतयो १८॥ २॥
 नैर्घोरवराभे २९॥ ६॥ दत्तं १४॥ ७॥ गोदा २९॥ वत्रियवत्रिभ १२॥ ५॥ रपदले २८॥ ४॥ ज्यानिस्त्रियुकाः शिवाः १०॥ ७॥ ५॥ ३॥ अत्र अधिशब्दः कतिपययकाधिक्या
 र्थः ॥ सख्याशब्दश्च संख्येयवांगुलपरः ॥ तेन ह तत्कुंडं पप्रकुंडं नवलयाव्यासः ॥ पंचयूकाधिकैः सप्तविंशत्यंगुलेः संमित इति जेयं ॥ अत्र व्यासाद्यानयन
 प्रधानं सोपपत्तिकमप्रेवक्ष्यामः ॥ अधिपदाद्यग्निः ॥ यूकात्रयाधिके यवदयात्मकाष्टत्रिंशदंगुलानि ॥ एकज्ये अर्धं वंदाभे ॥ वलयः वलयमाने ॥ सपास्वा
 नतः ॥ यवदयाधिकत्रिंशदंगुलः ॥ द्विज्ये योनि कुंडे ॥ दग्ने देसयवे सत्रिसदले ॥ यवाधिकद्वित्रिंशदंगुले रत्तं सार्धं षट्त्रिंशदंगुलास्त्रिज्यो
 भवंति ॥ सिद्धाः करामेकले ॥ अकले षोडशं शहीनेयूका चतुष्टयन्यूनं चतुस्त्रिंशदंगुले चतुर्विंशदंगुलाश्च तस्यो ज्या भवंति ॥ क्षमामेसयवे धिपाद
 धतयो ॥ यवाधिकैः कत्रिंशदंगुले ॥ यवदयाधिकाष्टादशंगुलाः पंचज्या भवंति ॥ अनेर्घोरवराभे दले ॥ पादो न त्रिंशदंगुले यको न पंचदशंगुलाः ष
 ट्ज्या भवंति ॥ गोदावत्रियवत्रिभः ॥ एको न त्रिंशदंगुले रत्तं पंचयवाधिकद्विदशंगुलाः सप्तज्या भवंति ॥ अपदले ज्यानिस्त्रियुकाः शिवाः ॥ यवच
 तुष्टाधिक्याधिकाष्टाविंशत्यंगुले यूकात्रयो नैकादशंगुला हो ज्या भवंति ॥ एवमेकहस्तेषु वलयदिमानां युक्तादिहस्तचतुर्हस्तषट्हस्ताष्टहस्ता
 षु तद्विप्रकारमाह ॥ ॥ द्विज्याधिषे फले शुद्धे निविदशमेनां धिनेयो द्विज्यां शोनस्वाधिमाना विमुगुणलकः स्वाधितदि

कुं-कीटीका
२
मूल्ये ॥ कोटः पूर्वोत्तरोश्चोरिह वरुणदिशः पुच्छपार्श्वस्य पार्श्वी अंसौ पाश्र्वाभ्यामु जघनयुगं मध्यतः पुच्छकुक्ष्यो ॥ ५ ॥ द्विजोद्विगुणितः अंशुमलेस्त्रैका
र्यं ॥ फले द्विजे सति ॥ चतुर्विंशत्यंगुल हस्तः ॥ तस्य रिमितस्य कुंडस्य फले चतुर्विंशत्या गुणिता चतुर्विंशतिरेव ॥ तच्च षष्ठसप्तत्यधिकानि च शतानि अंगुलानि भवंति ॥
तत्र मूलसूत्रांगुलानि द्विघ्नानि कार्यानि तदाष्टचत्वारिंशद्भवन्ति ॥ एवं सर्वस्मिन् परिमाणे चतुर्गुणिते मूलसूत्रं द्विगुणितमेव कार्यं ॥ रलिनीति ॥ अस्मिन्ने
व चतुर्हस्ते फले रलिनि अर्धधिके ३४ ॥ ५६ ॥ एतस्मिन् फले मांगुलानि दशांशोनपादमात्रं वर्धते ॥ ततश्च सार्धं यवानान्यके नषष्टिरंगुलानि षडूतो
मूलसूत्रं ॥ यथोक्तं वाजपेयीभिः ॥ विष्वक्मंके षिति ॥ ५८ ॥ द्विजोद्विगुणिते १५२ फले यं शेन अष्टाभिरंगुलैः स्वाग्निभाजा स्वचतुर्थी शयुजैः दशभि
स्त्यर्थः ॥ ते युक्तौ हस्तचतुस्त्रिंशदंगुलानि भवंति ॥ तत्रापि अंधिरंगुलद्वयं तच्च स्वस्य चतुस्त्रिंशतमे न भागे नाकिंचिन्यनया कान्तुष्टयात्मवेन ईनमिति तदि
हस्तसूत्रं द्विजोद्विगुणितं ६० ॥ अंतरे अष्टहस्तो नृत्रसूत्रं भवति ॥ एतदेव वाजपेयिनः ॥ नागान्यवामीति ॥ एतदेवास्वपंचदशांशद्वयोर्मेषद्वयसमलं ॥ तदेव फ
लाधिक्यान्मूलाधिक्ये सिद्धे कुंडोत्पत्तिवक्तुं परिभाषनाह ॥ कोट्यदिति ॥ प्रागदक्स्यो र्यत्र संचितत आरभ्य रत्तं कार्यमिसुक्ते ॥ तस्य रत्तस्य पश्चिम दिश
मास्थस्य सूत्रद्वयस्य ये अंताः दृत्तरेखा स्पर्शिनाः पश्चिमदिक् मेण पुच्छपार्श्वस्य पार्श्वी भवंति ॥ पूर्वीत आस्य ॥ पश्चिमांतः पुच्छं ॥ दक्षिणोत्तरांतौ
पार्श्वौ ॥ तत्र पार्श्वस्य योर्मध्यो अंसौ ॥ पुच्छपार्श्वयोर्मध्ये जघनौ ॥ ५ ॥ एवं सर्वं कुंडोपयुक्तां पीठिकामारभ्य कुंडरचना प्रकारमाह ॥ सं
धेः पार्श्वस्य मध्यादनु तत गुणयोः कोटयोभ्यस्त्रकोणास्तस्मात्प्राकृत्यां प्रदेशात्कुरुवल यमिहा धेंदुभं पश्चिमार्धं ॥ श्रोण्याः पुच्छदले नद्य
मुखगुणतस्य स्मिरत्ते भगाभे ॥ पुच्छश्रोणीगुणज्यंदलवलययुगं चाधिकं षडू जेतु ॥ ५ ॥ श्रोण्यंसौ पार्श्वतोर्धीर्धूमभुजयुगलं दिविदिक् कोण
कस्याद्वाह्यं ॥ घासिकोणं त्रिवयुतखसि चंगुले घालिकुं ॥ मसास्त्रे दोस्त्रि दोर्दोर्दो लभि भर सदक भागयुक्ते ताज्यापवास्त्रे द्विजो पार्श्वी
ननतति विवरं स्वाभवे दांशयुक्ते ६ ॥ अत्र एकहस्ते दृत्ते पर कुंडे च मांगुलप्रमाणं २० ॥ ५९ ॥ इत्युक्तमेव हि हस्त २८ ॥ २३ चतुर्हस्ते ५७ ॥ २

६ यैकात्रयाधिक्यवदयाधिकाष्टत्रिंशदंगुलानिअर्धवदेकुंजेज्यास
 त्रभवति॥तदधर्धेनवलयेकार्य॥

षट्को ७६।४६ तत्ररुतेकर्तव्यतैवनास्तिअन्येतुवश्ये॥चतुरस्रेत्वाह॥संधेरिति॥प्रागुदकसूत्रमध्यसंधेः यस्याध्वीस्यमध्यं अंसइत्यर्थः॥तस्मात्तअ
 नुगतगुणयोःअनुलक्ष्यदरगुणयोःकोरयः अंताःअध्वस्रकोणाः भवंति॥चतुरस्रकोणाभवंतीत्यर्थः॥अत्ररुतस्यअष्टौभागाःसप्तमाःकार्याः॥
 तेचद्वावेसौ॥द्वेपार्श्वौ॥द्वेजघने॥मुखपुच्छेचेत्युक्तं॥अत्रचतुरस्रस्यसमतासिध्यर्थेदक्षिणोसादारभ्योत्तरश्रोणिपर्यंतं सत्रंदेयं॥तत्रसिंधिभा
 गमनुलक्ष्यदेयं॥एवमुत्तरोसादक्षिणतश्चोणिपर्यंतं द्वितीयं॥तत्रस्रत्रकोरुः अंताः एतरेखास्पर्शिनः चतुरस्रस्यकोणाभवंति॥तत्रश्रोणिद्वयस्रत्र
 अंसद्वयस्रत्रदक्षिणांसदक्षिणश्रोणिस्त्रत्रउत्तरांसउत्तरश्रोणिस्त्रत्रैतिसमचतुरस्रंभवति॥अत्रपंचस्वर्णिमानेषु मृजोणुलानिप्रागेवोक्तानि॥
 तस्मादिति॥अर्धवंदस्यकुंजेस्यमध्यसाधनार्थेतस्मात्स्रत्रद्वयसंधेः प्राक्प्राच्यावतुर्थोशदेरोशंकुनिरवायतस्यपरितज्योर्ध्वस्रत्रेणवृत्तं
 कार्यं॥तस्यवृत्तस्यपश्चिमाध्वंअर्धवृत्तंद्राभंकुंजंभवति॥अत्रोदकसूत्रानुपातेनज्यास्रत्रस्यस्रत्रनुत्तमुज्येयं॥अत्रापिदिहस्तोदोमसस्रत्रोणुलानि॥दि
 हस्ते५०।२।चतुर्हस्ते७६।४।षट्को९४।४।अष्टहस्ते१०८।४।श्रोण्यादिति एतार्धप्रमितेनकर्कटेनपुच्छमारभ्यवृत्तरेखास्पर्शश्रोणिद्वयसाध्यंतत्रस्रत्र
 देयं॥श्रोणिद्वयादस्रत्रद्वयेमुखपर्यंतं देयं॥तेनवृत्तगर्भेतिस्त्रत्रिज्योर्ध्वमस्त्रिकोणकुंजमुत्तरे॥अत्राप्येकहस्ते एतस्यासमानंभुजमानंवेत्तं॥उक्तंयु
 त्यादिहस्तमादौतदेववर्धनीयं॥दिहस्ते५०।२।चतुर्हस्ते७२।२।षट्को९०।२।अष्टहस्ते१०८।२।अथद्विज्येयोनि
 कुंजेवतयासः३०।२।सपातरवानलइत्युक्तः॥दिहस्ते४२।०।चतुर्हस्ते६०।४।षट्को७४।४।अष्टहस्ते८५।६।अत्रइष्टवृत्तेउ
 करीत्याचस्रमुत्पादयेत्॥मगाभेयोनिंकुंजोपुच्छश्रोणीगुणज्यं॥पुच्छश्रोणीपर्यंतोयोगुणस्तमेवज्यां कृत्वा तन्मध्यात्पुच्छाद
 रभ्यश्रोणिपर्यंतं अर्धवृत्तं कार्यं॥एवंद्वितीयभागेपि वृत्तार्धमुत्पादनीयंतेनयोन्माकारंकुंजंभवति॥षट्कोणेतु॥जनंघो

खरा मे २९१६ दले १११७ इति वृत्तव्यासस्य बाहोश्च माषनमुक्तं । तदेव द्विहस्तादौ ४२११ चतुर्हस्ते १११४ षट् हस्ते ७३२ अ
 हस्ते ८४२१ अत्र वृत्तार्धसर्वज्ञा माते ॥ अत्रापि वृत्तव्यासार्धे समिते तेन कर्कटे न चार्धस्थानादु मयतः ॥ अंसश्चोप्येकल्य
 नीयो तेनांसयोः सूत्रं उक्तीत्यादुत्तरपार्श्वसूत्रं । एवं श्रोण्याः सूत्रं ॥ दक्षिणार्धदंसीवधि श्रोण्यावधिसूत्रं देयं । तेन षट्भुजं भवति
 पद्यपयप्रकारः मुरवतः पुच्छतश्च कर्तुराक्यः तथापि पुच्छस्थाने कोणपातात्कृतं ॥ तार्पयेव कुंडकोणेषु योनिर्न वित्तमः इति वचने
 न तत्र योनिनिषेधात् । यथापश्चिमभुजस्य मुजस्य मध्ययोनिः पतति तथैव भुजसमाने मूले ॥ अष्टास्रमाह । युगेति । व अत्र
 वृत्तव्यासः त्रियवयुत्तरवसिंघं गुलेयवत्रयाधिकचतारिंशदंगुलान्येकहस्ते ७०१३ ॥ द्विहस्ते ६५१६ चतुर्हस्ते ८०१६ षट्
 स्ते ९८१३ अष्टहस्ते १३३१४ ॥ अस्मिन् वृत्ते चतुरस्रे प्रकृतिवदष्टावंशाः सप्तमाः कार्यः । तत्र पूर्ववच्चतुरस्रं विदिकोणकं
 दिकोणकं च चतुरस्रांतरं कर्तव्यं ॥ तत्र बाह्ये न्यष्टौ त्रिकोणानि त्रिकोणपरिमार्जमथेषकोणं ज्याष्टं रम्यं कुंडमुसद्यते ॥ अस्य
 प्राकृतिवत्तंसार्धाष्टाविंशत्यंगुलं प्रागेवोक्तं । इदं स्थिति वृत्तं ॥ अपरं क्रियावत्तमिति मेदः ॥ अत्र फलानयनादिकं सोपपत्तिकं ३
 मग्रे वक्ष्यते ॥ यद्वा अस्मिन्नेव वृत्ते चतुरस्रवत्तवदष्टावंशाः कल्यायथा कुंडकोणे योनिर्न पतेत्तथैव चिह्नं न कर्तव्यमी

कुं.क

भुजेनगुणितः ३८४ इदं पादद्वयेन १९२ युक्तं ५७६ सप्तासितु एव देवायुतगणफलात् एकचत्वारिंशत्सहितया अष्टषष्टिस्तस्यात्
५८४ अस्य मूलव्यासः २९ भुजः १२१५ अस्य वर्गः १५९ अनेन न्यूनीकृतव्यासवर्गः ६८२ अस्य मूलं २६ इदं दोर्निघ्नं ३२९ इदं गुणितं
५८५ स्वाष्टमांशेन २२ न्यूनीकृतं ५७६ सप्तासिफलं अष्टासिदेवायुतगणफलं एकसप्तस्यधिकृत्या सहस्रया भुक्ते लब्धं ८१२ अस्य मूलव्या
सः २८४ अत्र भुजः १०१५ अस्य वर्गः ११९ अनेन न्यूनीकृतवर्गः ६८३ अस्य मूलदोर्घः २८८ द्विगुणितं ५७६ अष्टासिफलं भवति एतद्वचनं
सभुजमानानां सर्वत्राव्यभिचारात् भुजसाम्याधि सिध्यर्थं प्रकारान्तरं नम्यं इदमेकहस्तवृत्तानां भुजानां वयोन्याद्यंगसहितानां भा
नयुक्तं द्विहस्तो मूलसूत्रानयनप्रकारं गणितानभिज्ञानं सुगममाह इष्टव्यासमितैर्भुजैः समचतुष्कोणं निघायां कयत्कर्णार्धेर्धमुखं
सतायमोरीदृशो त्रैषुरकांसतः मूलं व्याधिगुणफले वदनतः पार्श्वार्धेर्धमुखं सतः पार्श्वार्धेर्धमुखं कटो द्विगुणिते कर्णो ज्ञेयार्धे दले १४ लो
इष्टव्यासेति। समचतुरस्रे दक्षिणांसादक्षिणभुजयेदमेविहं कार्यं तदर्थं सजं। तथा मुखार्धार्धवधिसूत्रं गृहीत्वा तदपि दक्षि
णांसादक्षिणरेखाया मेव विहं कार्यं इदं त्रिपात् विहं तथा दक्षिणांसात् पूर्वभुजसमसूत्रे कर्णो तं विहं कार्यं त
तः मुखपार्श्वयोयसूत्रं न द्विगुणितं द्विहस्तमूलं तथा मुखार्धसूत्रं द्विगुणितं त्रिहस्तमूलं तथा मुखपार्श्वसूत्रं
त्रिगुणितं चतुहस्तमूलं तथा तारासाधसूत्रं द्विगुणितं षड्दस्तमूलं उत्तरांसादक्षिणपार्श्वसूत्रं द्विगुणि
तं पंचदस्तमूलं उत्तरांसात्रिपात्सूत्रं द्विगुणितं सप्तहस्तमूलं उत्तरांसादक्षिणश्रेतणसूत्रं

१२४१९ यदा द्वाविंशति रश्मि विहते भूशैलेः ७ स्तूलोपि वा स्यात् व्यवहारसिद्धये इत्युक्तदिशा परिधिं प्राप्तिं ध्येयं तत्तत्क्षेत्रे परिधि
 गुणित व्यासपादः फलं स्यादुक्तरीत्या वा फलमुन्नेयं योनौ तस्मादेवायुतगुणात् फलात्सार्धत्रिवनतिसहितयाषष्ट्या २२३१४ लब्धं ११५
 अस्य मूलं २०१२ वृत्तव्यासः अयमेव योनिकुंडं तत्र त्रिकोणद्वयस्य लंबः यस्त्रयोर्मध्यबाहुः स एव भूमिः तन्मानं चतुर्थीशो नाहर्गा ६६४२ अस्य
 मूलं २६११४ अस्यार्धं १३०५६ इदं लंबेन गुणितं ३९६४४ इदं यस्त्रद्वयफलं लंबगुणिभूम्यर्धमिति वचनात् अथ चतुर्थीशो फलानयनं तत्फलं व्यासः
 ३५१२ अस्योक्तरीत्या परिधिः ४०१४ अत्र योर्धतः ७१८ अस्य चतुर्थीशः १७२१४ इदं पूर्वण ३९६४४ सहितं ५७१६३ इदं एकहस्ते योनिकुंडे फलं क्रमात्प्रा
 प्तं यस्त्रभाजकमाह सार्धसप्तविंशतिरिति तस्मिन्नेवायुतगुणिते फलार्धसप्तचत्वारिंशत्सहस्रात्रिंशत्या भक्तं लब्धं १७४७ अस्य मूलं ४२११
 पादोनस्य वृत्तव्यासवर्गस्य मूलं भुजः आद्येन स्य भुजवर्गस्य मूलं लंबः अस्त्रयस्त्रयभुजा नो समसोद्भूत एव भूमिः भूम्यर्धं न लंबेण
 गुणितं यस्त्रफलं तदेव भवति अत्र भुजा १८१२ लंब २०१२ अत्र चतुरस्रे तु तदेवायुतफलं रवाभ्राभ्राथैः पंचसहस्रे लब्धं ११५२ अस्य मूलं
 १२४१९ यस्त्राचतुष्टयो न चतुस्त्रिंशदंगुलात्मकं अयमेव कर्णः एतद्गोर्धं ५०६ मूलं चतुरस्रबाहुः पंचास्त्रादिषु वृत्ते यावत्सो यावत्सो जाः पतंतिकेन्द्रमभिलक्ष्य
 त्रिकोणानि भवन्ति तदेव पंचास्त्रादौ एकेन द्वाभ्यां त्रिभिश्चतुर्भिः पादैः एधितं पंचास्त्रादिफलं भवति तत्र पंचास्त्रे तावत्तदेवायुतफलं यवद्वययुक्तं
 चतुश्चत्वारिंशत्सहितया एकोनषष्टिभक्त्या भक्तं चेत् लब्धं ९६९ अस्य मूलं ३११७ भुज १८१२ अस्य वर्गः ३३३ अनेन ऊनो व्यासवर्गः ६१३६
 अस्य मूलं लंबः २५११४ अयं भुज न गुणितं ४६१०५ इदं स्य चतुर्थीशो न ११५११४ अनेनाधिकं ५०६ षडस्रे तु पंचनखयिकया चतुःष
 ण्दिशा स्यात् तस्मादेवायुतगुणात् लब्धं ८८९ तस्यैव चतुर्थीशो भुजवर्गः २२११६ अनेनो नो व्यासवर्गः अस्य मूलं २५१६१२ अयं लंबः

ति। सप्तमस्य माह। सप्तमस्य इति। अनप्रकृतिवत्तमुक्तं॥ गोदाविति। यथावत्तव्यासवर्गः ८४९ तस्य पादत्रयं ६३६ अस्म
मूलं २५११ अस्याधे १२१४१४ इदं अष्टषष्टधिकद्विशततमेनांशे न युक्तं॥ सप्तमसि देर्भिवति। इदमुक्तं। अनियवनिष्ठः।
१२२५ इति पंचास इति। स्मरानेसयवेधियादधतयः। एकयवधिकैकत्रिंशदंगुले किं न दधिकयादयुक्ताष्टादशंगु
लानि १८। २३३ पंचज्या भवेतीकृतं तत्र व्यासवर्गः ९। ६। ८। ६। अस्याधे ४४८ अस्य मूलं द्वाविंशतिः। इदं पाश्चात् न
सत्रं द्विगुणितं ४४ वत्तव्यासः ३१११। सोपि द्विष्टः ६२१२ अनयो रंतरं १८। २ इदं चतुःशततमांशे न युक्तं त्रयात्म

२ वक्रस्थलेन प्रथमवक्ष्याभूष्य ५ मातुर्गता महामिथुनस्तथैव ५

प्रातः
कृत्य